GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SE PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondă 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 97. Joi, 1 (13) Maiŭ. 1886.

Braşovŭ 30 Aprilie 1886.

Ḍilele trecute biroulŭ de corespondenţe din Pesta a găsitŭ cu cale a transmite prin sêrma telegrafică în tóte oraşele Ardélului şi ale Ţêrei unguresci, ba póte şi în Serbia, scirea, că unŭ perceptorŭ din Turda a defraudatŭ 6000 fl. v. a. din banii statului încredinţaţĭ lui.

Orĭ şi cine, care cunósce viéţa şi ómenii din „fericitulŭ" statŭ ungarŭ, trebuia sĕ se mire vĕḍêndŭ sgomotulŭ, ce s'a făcutŭ pentru câteva pĕcătóse miişóre, căcĭ cui nu-i este cunoscutŭ, că în era „patriotică liberală" se defraudéză şi se fură cu ḍecile de mii, fără ca sĕ se facă nicĭ celŭ mai micŭ sgomotŭ. Câte o simplă notiţă mai apare icĭ colo prin ḍiarele opoziţionale şi apoi se face tăcere — făptuitorii în cele mai multe casurĭ rĕmânŭ nedescoperiţĭ şi nepedepsiţĭ.

Orĭ şi cine, care are ochĭ sĕ védă, trebuia sĕ fiă surprinsŭ că se face atâta vêlvă cu defraudarea unui funcţionarŭ alŭ statului, când este cunoscutŭ, că arta de a cocoloşi lucrurile, de a-le face muşama, nicăirĭ nu a ajunsŭ la atâta perfecţiune ca tocmai la noi sub „fericita" oblăduire ungurésca.

Aceste se vede că le-au prevĕḍutŭ cei ce au rĕspânditŭ urbi et orbi acea scire, căcĭ au aflatŭ de lipsă a arăta şi motivulŭ, care i-a îndemnatŭ la acestŭ pasŭ, adăugêndŭ cu o deosebită accentuare, că nenorocitulŭ funcţionarŭ din cestiune este de naţionalitate românŭ şi că a fostŭ unŭ aderentŭ alŭ „politicei de pasivitate." Spre a pune vêrfŭ tendenţiositâţii, cu care s'a lăţitŭ acésta scire, s'a mai adausŭ că ea „a produsŭ mare sensaţiune în cercurile daco-romane."

Va sĕ ḍică scopulŭ a fostŭ de a arăta cu degetulŭ asupra nefericitului funcţionarŭ din Turda, pentru că e Românŭ, şi a ḍice cu alte cuvinte: ĕtă ce póme suntŭ Românii, ĕtă ce felŭ suntŭ ómenii carĭ facŭ politica „pasivistă" în Ardélŭ!

Metoda de calumniare jidano-maghiară ne este în destulŭ cunoscută. Ea şi acum s'a datŭ pe faţă în modŭ eclatantŭ.

Ei nu ţinŭ sémă de aceea décă în lungulŭ intervalŭ de 18 anĭ, de când au ajunsŭ la putere actualii „fericitorĭ de patriă," s'a mai întêmplatŭ séu nu unŭ casŭ mai însemnatŭ de abusŭ de încredere din partea unui Românŭ funcţionarŭ. — Noi nu cunóscemŭ nicĭ unŭ singurŭ casŭ.

Ei nu ţinŭ sémă de aceea, că funcţionarulŭ din cestiune servesce de aprópe 40 de anĭ şi că şi acum la bĕtrâneţe, perḍêndu'şi minţile şi comiţêndŭ unŭ abusŭ de încredere, a căutatŭ elŭ însuşĭ sĕ dea satisfacţiune justiţiei şi s'a presentatŭ de bună voiă ca vinovatŭ înaintea procurorului.

Numai de unŭ singurŭ lucru ţinŭ ei sémă, de aceea adecă că perceptorulŭ din Turda a fostŭ Românŭ şi încă „pasivistŭ."

Nu voimŭ sĕ cercetămŭ ce credeu politicŭ profeséză roiulŭ de defraudanţĭ ungurĭ, carĭ facŭ nesigure romanticele ţinuturĭ ale Ardealului, dér trebue că se ţinŭ de credeulŭ jidano-maghiarŭ, căcĭ altfelŭ arŭ trebui sĕ fiă puşĭ la rĕcóre, ér nu sĕ se plimbe nesupĕraţĭ de nimenĭ prin oraşele nóstre.

Pentru cei ce s'arŭ îndoi de adevĕrulŭ celorŭ ḍise, aducemŭ ca esemplu două tipurĭ, profilurĭ contimporane ale erei jidano-maghiare. Unul se plimbă prin Abrudŭ, celălaltŭ fuméză cu ciubuculŭ prin Zlatna.

Unŭ trimisŭ alŭ inspectoratului de dare din Aiudŭ a prinsŭ în ḍilele trecute cu mâna 'n sacŭ pe perceptorulŭ dela magistratulŭ din Aiudŭ,. Ferenczy Mihály, fostŭ comerciantŭ şi falitŭ Numai în cele optŭ ḍile din urmă defraudase peste 800 fl. din darea încassată, dela bieţii contribuabilĭ, pe calea esecuţiunei. Se ḍice că defrandările s'arŭ urca la mai multe mii.

Şi credeţĭ că i s'a întêmplatŭ ceva? Nimicŭ, decâtŭ că a fostŭ simplu destituitŭ din postŭ. De vr'o arĕtare penală din oficiu nicĭ vorbă, şi-şĭ jócă mendrele prin Abrudŭ, séu cum se ḍice p'acolo „halaripulŭ," ca şi mai nainte. Şi tocmai acum se pregătesce a se 'ntórce pe pustele Ungariei de unde a fostŭ importatŭ.

Sĕ trecemŭ la Zlatna. Încă în anii trecuţĭ s'a constatatŭ prin lichidatorulŭ inspectoratului de dare din Aiudŭ, d-lŭ Antonŭ de Winogrodsni, că Jurinits Antal, primarulŭ impusŭ opidului Zlatna cu forţa, a defraudatŭ din dările încasate suma considerabilă de 3217 fl. 77 cr. Certificatulŭ oficialŭ din cestiune pórtă datulŭ de 20 Februariu 1880.

Credeţĭ că i s'a întêmplatŭ ceva? Nimicŭ. Nicĭ acestŭ defraudantŭ n'a fostŭ trasŭ în cercetare criminală, deşi în contra lui s'au făcutŭ mai multe arătărĭ la tribunalulŭ din Alba-Iulia, din motivŭ că este „jó hazafi". Ba se vorbesce, că dóră inspectoratulŭ de dare s'ar fi mulţămitŭ cu o simplă poliţă a defraudantului, deşi acesta n'are nicĭ o avere.

Casurile acestea puse faţă 'n faţă cu uniculŭ casŭ de aberare a unui funcţionarŭ românŭ, pentru care s'a făcutŭ atâta sgomotŭ, bătêndu-se depeşĭ în tóte părţile, ne esplică de ajunsŭ, în ce spiritŭ şi cu ce cumpĕnă se administréză justiţia la noi.

Crisa în Grecia

După cum anunţă „Agenţia Havas", *Delyannis* a trimisŭ alaltăerĭ către representanţii Greciei în străinătate o *espunere asupra situaţiunei create prin blocadă* şi va face următórea declarare:

Grecia n'a prevĕḍutŭ nicidecum eventualitatea d'a se afla în stare de rĕsboiu contra puterilorŭ, când a făcutŭ pregătirile militare pentru redobêndirea dreptului sĕu. Afară de acésta Grecia s'a obligatŭ formalŭ de-a nu conturba pacea. Astfelŭ *nu este justificată nicĭ atitudinea ce-o observă Europa, nicĭ blocada.* Blocada prepară Greciei o situaţiune mai nefavorabilă, ca cum este aceea a Turciei şi este de temutŭ, că Turcia se va folosi de avantagele blocadei *spre a ataca Grecia.* Deórece cabinetulŭ *Delyannis voiesce sĕ ferĕscă ţéra de-o asemenea calamitate, s'a hotărîtŭ a'şĭ da demisiunea.*

Lunĭ în 10 Maiu st. n. s'a ţinutŭ în Atena o *adunare poporală, care a decisŭ sĕ se încépă rĕsboiulŭ* şi a provocatŭ pe *Rege ca sĕ ia comanda supremă a armatei.* O deputaţiune a meetingului mergêndŭ la *Delyannis*, acesta a declaratŭ, că cestiunea rĕsboiului o póte decide numai votulŭ unanimŭ alŭ naţiunei. Ce privesce demobilisarea a declaratŭ, că sĭla gólă nu va constrînge nicĭodată pe guvernŭ la demobilisare. Cabinetulŭ a demisionatŭ, dér Regele n'a primitŭ demisiunea lui. Delyannis îşĭ susţine însĕ demisiunea.

Generalulŭ Sapunzakis a signalisatŭ nouĕ mişcărĭ ale trupelorŭ turcescĭ spre graniţă. Guvernulŭ grecescŭ trimite mereu întărirĭ la fruntariă. Oficerii concediaţĭ au fostŭ toţĭ provocaţĭ a merge neamânatŭ la corpurile lorŭ. Se anunţă apariţiunea unorŭ vase de rĕsboiu turcescĭ la litoralulŭ Tesaliei.

Comitele *Mouy*, ambasadorulŭ Franciei a încunosciinţatŭ Sâmbătă pe d. Delyannis, că în urma ultimelorŭ evenimente *misiunile francese militare şi maritime îşĭ vorŭ sista serviciulŭ ce-lŭ facŭ guvernului grecescŭ.* — Acésta mĕsură era dictată de precauţiune.

Desbaterile asupra legii glótelorŭ.

(Urmare.)

In şedinţa dela 5 Maiŭ a camerei deputaţilorŭ din Pesta, luândŭ cuvêntulŭ celŭ dintêiŭ:

Colomanŭ *Thaly* întrébă, décă guvernulŭ séu monarchia a făcutŭ vr'odată vr'unŭ pasŭ, ca sĕ aducă la cale desarmarea generală. Unŭ astfelŭ de pasŭ din partea monarchului nostru ne-ar scuti de responsabilitatea şi ar respinge învinuirile — tendenţióse şi nentemeiate — ale pressei rusescĭ, că legea glótelorŭ ar fi ameninţătóre pentru Rusia. Ministrulŭ honveḍilorŭ a întrebuinţatŭ erĭ espresiunea »monarchia *ungară*-austriacă;« sĕ facă ca şi în Viena sĕ se resolve cestiunea titlului în astfelŭ de direcţiune; atuncĭ ministrulŭ nu va mai apărĕ în şematismulŭ militarŭ ca „generalŭ c. r. imperialŭ." Franz Deak, décă în 1868 s'ar fi primitŭ în sistemulŭ militarŭ o astfelŭ de lege, de sigurŭ, ar fi ruptŭ firulŭ tractărilorŭ pactului. Rĕu a făcutŭ ministrulŭ honveḍimei că s'a provocatŭ la istoriă, căcĭ acésta arată, că Austria nu produce comandanţĭ marĭ. Victorioşii generalĭ austriacĭ au fostŭ, cei mai mulţĭ, străinĭ. Resultatele marelorŭ rĕsbóie, ce le-a purtatŭ armata austriacă în acestŭ seculŭ, nu ne potŭ inspira încredere şi conducerea armatei austriace ar pute adopta ca emblemă *raculŭ*. De ce sĕ se însufleţéscă Ungaria pentru armata comună? In ea domnesce încă totŭ o atitudine respingĕtóre faţă cu oficerii ungarĭ. Partida independentă, în alŭ cărei programŭ stă armata naţională de sine stătătóre, cum ar pute primi unŭ proiectŭ de lege, care servesce numai pentru întregirea armatei comune şi numai intereselorŭ austriace? S'ar fi pututŭ forma o reservă întregitóre de 300,000 ómenĭ, din cei carĭ au fostŭ liberaţĭ din diferite motive. Glótele mai multŭ împedecă armata operatóre, decâtŭ o sprijinesce.

Oratorulŭ cere, ca armata comună şi ântéia chemare a glótelorŭ, care o întregesce, sĕ jure pe constituţiune; cere comandă ungurésca pentru regimentele ungare. Acestŭ proiectŭ de lege aruncă drepturile constituţionale şi flórea naţiunei pradă unei puterĭ străine. De aceea nu-lŭ primesce şi în numele partidei presintă o moţiune şi propune, ca sĕ respingă camera proiectulŭ şi sĕ aviseze guvernulŭ a veni c'unŭ proiectŭ de lege corespunḍĕtorŭ drepturilorŭ constituţionale ale naţiunii şi care sĕ organiseze glótele pe basele arătate. (Vii aplause în stânga estremă).

Augustŭ Pulszky ḍice că proiectulŭ impune ţĕrii o mare sarcină, dér e necesarŭ. Reserva întregitóre de 80,000 nu ajunge ca sĕ umple golurile în timpŭ de rĕsboiu. Oratorulŭ créde că în casŭ de rĕsboiu şi partida independentă ar vota totŭ, chiar şi unui ministru de rĕsboiu neungurescŭ. (Strigărĭ în stânga estremă: Nicĭodată!) Esperienţele rĕsboiului franco-germanŭ au arĕtatŭ ce facŭ Franctireurii, că mai multă turburare şi zăpăcélă aducŭ. Proiectulŭ împedecă asemenea rele. In Francia numai în timpŭ de pace se facŭ liberărĭ dela serviciu şi favorurĭ, în timpŭ de rĕsboiu însĕ acestea se retragŭ. Massele suntŭ care decidŭ rĕsboiulŭ. Aḍĭ în timpulŭ rĕsbóielorŭ naţionale chiar unŭ rĕsboiu începutŭ pe nedreptŭ se pórtă de naţiune până la fine, décă nu vré sĕ 'şĭ jertfĕscă esistenţa. S'a ḍisŭ că o mare parte a naţiunei se predă unui ministru neresponsabilŭ. Nu'i aşa, ministrulŭ e responsabilŭ. (Larmă în stânga estremă, strigărĭ: Cui?) Ministrulŭ comunŭ de rĕsboiu e rĕspunḍĕtorŭ ţĕrĭ înaintea delegaţiunei. In 17 anĭ s'a doveditŭ, că delegaţiunea a fostŭ în stare a păstra influinţa dietei ungare asupra afacerilorŭ comune şi a obţine instituţiunĭ la carĭ în 1868 nu cutezamŭ sĕ ne gândimŭ. (Aplause 'n drépta, larmă în stânga estremă.) Din §§ 4 şi 5 alŭ proiectului reese clarŭ, că nu ministrulŭ de rĕsboiu, ci ministrulŭ unguresсŭ de apĕrare a ţĕrii e rĕspunḍĕtorŭ pentru dispoziţiunile acestei legĭ. (Strigărĭ în stânga estremă: Alţii dispunŭ!) Atuncĭ trageţĭ la rĕspundere pe ministrulŭ de apĕrare a ţĕrii. Deputaţii Ernuszt şi Thaly au ḍisŭ, că acéstă lege oferă o armă d'a se ocoli dreptulŭ ce-lŭ are parlamentulŭ d'a încuviinţa contingentulŭ recruţilorŭ. Asta nu'i aşa, dreptulŭ acesta alŭ naţiunei e garantatŭ prin lege, pe care n'o atinge proiectulŭ acesta. Nu cumva crede cineva, că unŭ guvernŭ, căruia parlamentulŭ nu i-ar încuviinţa recruţii, ar fi destulŭ de puternicŭ ca sĕ cheme sub arme glótele? (Mare larmă 'n stânga şi în stânga estremă. O voce: Camera are sĕ fiă isgonită şi împrăştiată!) Dér acésta va fi o procedere legală? (Mare larmă 'n stânga estremă. Strigăte: Şi Bosnia?)

Preşedintele (sună): Trebue sĕ observŭ că e grosolană confundare a stărilorŭ de adi cu tristulŭ trecutŭ, decă se presupune, că parlamentulŭ Ungariei s'ar puté isgoni şi împrăştia. Bărbaţii Ungariei trimişi aci vorŭ posede totdéuna atâta energiă ca sĕ se opună unui asifelŭ de pasŭ. De altmintrelea acestŭ casŭ e o absolută imposibilitate şi eu protestezŭ în contra unei asemenea presupuneri. (Vii aprobări generale).

Augustŭ Pulszky continuândŭ dice, că e o datoriă a representantului poporului sĕ nu provóce nemulţămire în poporŭ în contra unei poveri necesare, căci făcêndŭ acésta vatămă patriei. (Vii aplause 'n drépta; mare larmă 'n stânga.) Votéză proiectulŭ.

După o scurtă hărţuélă între Ermuszt şi Pulszky, vorbesce Vadnay, care respinge proiectulŭ.

Vincenţiu Tischler dice, că nu numai statele mari ci şi cele mai mici socotescŭ ţăria lorŭ militară ca cea mai cu efectŭ garanţiă a esistenţei lorŭ. Armata şi-o sporescŭ câtŭ potŭ mai multŭ. Câtŭ timpŭ vecinii noştri, chiar şi cei mai mici, stau înarmaţi până 'n dinţi, trebue sĕ ne înarmămŭ şi noi, ca sĕ nu suferimŭ consecinţele vre-unei perderi: cedare de teritoriu şi plata a miliarde ca cheltueli de rĕsboiu. Germania are armată, landver şi glóte. Francia are armată cu reserva ei, armată teritorială cu reserva ei. Italia are armată, miliţiă mobilă şi teritorială. Rusia are afară de Cazaci şi trupe din némurile străine, armată şi reichsver constătătorŭ din douĕ classe. Golurile din luptele prime, care suntŭ decidĕtóre, trebuescŭ umplute. In 1870 au învinsŭ Germanii pe tótă linia, dér au avutŭ perderi enorme în ómeni. Germania are o reservă întregitóre de peste 1 milionŭ, Rusia are ântéia classă a reichsverului 3,300,000, Francia 900,000, Italia 300,000 ómeni. Numai noi n'avemŭ nici glóte şi n'amŭ îngrijitŭ nici pentru întregirea armatei şi a landverului. Armata nóstră numĕră 800,000 ómeni, care are sĕ se'ntregéscă din reserva de 80,000 ómeni, şi aceştia parte mare neinstruiţi şi de nici o trébă. Proiectulŭ de lege umple aceste goluri. Nu'i vorbă e apăsătorŭ, deja cei dela 32 până la 37 de ani suntŭ părinţi de familiă şi 12 ani de serviciu militarŭ le-ar fi fostŭ de ajunsŭ. S'ar fi pututŭ forma o reservă întregitóre din cei liberaţi de timpuriu şi astfelŭ naţiunea ar fi fostŭ scutită de acéstă povară. Dér acum e pré târdiu şi trebue deci sĕ primimŭ acestŭ proiectŭ. Eu punŭ greutate pe aceea, că bărbaţilorŭ dela 32—37 ani sĕ li se uşureze după putinţă posiţiunea. Reserva întregitóre de adi are 80,000 de ómeni; în registrele landverului austro-ungarŭ avemŭ unŭ plus de peste 100,000 ómeni peste statulŭ de rĕsboiu, sĕ adaugemŭ pe cei vr'o 150,000 liberaţi de timpuriu, şi avemŭ îndată o reservă întregitóre de peste 300,000 ómeni. Sĕ instruămŭ pe aceştia şi sĕ cruţămŭ pe taţii de familiă, deórece în acestŭ casŭ séu nu le vine de locŭ rêndulŭ, séu numai în cea mai estremă nevoiă, când în fine e datoria fiecărui patriotŭ sĕ'şi jertféscă averea şi sângele pentru patriă. A doua classă a glótelorŭ sĕ nu se întrebuinţeze afară din ţéră. Ce privesce partea financiară, e cu neputinţă sĕ se echipeze tóte glótele, se va echipa însă o parte cu ceea ce avemŭ. Unŭ mijlocŭ de cruţare a cheltuelilorŭ este acea calitate naţională a nóstră, d'a avea uniforme elegante. Sĕ folosimŭ acestea, sĕ deşteptămŭ vechea gardă naţională, sĕ sprijinimŭ pretutindenea formarea de puşcaşi şi de reuniuni rĕsboinice, sĕ le încuviinţămŭ a face serviciulŭ de glotaşi în propria-le uniformă sub comanda oficerilorŭ aleşi de ei. Astfelŭ amŭ avea corpuri binişorŭ instruite Ce privesce limba de comandă, va fi după trupele spre a cărorŭ întregire servescŭ glótele: a armatei séu a landverului. Primesce proiectulŭ ca basă a desbaterii speciale. (Vii aplause în drépta.)

(Va urma.)

SCIRILE DILEI.

Congresulŭ bisericii gr. or. române din Ungaria şi Transilvania se dice că se va convoca pe diua de 8 Iuniu v.

—x—

Ministrulŭ cultelorŭ *Trefort* a „pricopsitŭ“ cu câte 50 fl. pe preoţii gr. or. Neculae *Dobre* şi Iónŭ *Grecu*. Grecu pricepemŭ, că va fi vrêndŭ sĕ mérgă la Epiros sĕ prăpădéscă pe Turci şi'i trebue bani de drumŭ, dér Dobre? Póte la Dobro ciolovete!

—x—

Sâmbătă s'au confiscatŭ bancherului Kabdebo şi tuturorŭ colectanţilorŭ pentru lotĕrii şi debitanţilorŭ de losuri din Sibiiu de cătră unŭ comisarŭ financiarŭ losurile loteriei de cai din Viena, care stă sub protectoratulŭ prinţului de corónă *Rudolf*.

—x—

Ministrulŭ instrucţiunei *Trefort* se ocupă cu mai multe reforme în instrucţiunea superióră. Se va înfiinţa o a treia universitate, se va reforma administrarea universităţilorŭ, la universitatea din Cluşiu se va forma unŭ comitetŭ pentru conducerea economică, în instrucţiunea juridică se va organisa cursulŭ administrativŭ, la academiile de dreptŭ şi filosofice se vorŭ introduce seminariele, Seminarulŭ pentru profesorii scólelorŭ medii se va organisa după modelulŭ scólei normale francese. Şi pentru farmacişti se vorŭ lua disposiţiuni.

—x—

In nóptea de 4 şi 5 Aprilie a începutŭ sĕ se surpe satulŭ *Stâncesci* din Mehedinţi, în România. S'au prăpăditŭ peste 60 case şi o mulţime de vite. Surparea continuă, scrie „România.“

—x—

Regele şi Regina *României* au părăsitŭ capitala pentru a merge la Sinaia, spunŭ diarele din Bucuresci.

—x—

Din o statistică autentică asupra casurilorŭ criminale de cămătăriă pertractate la tribunalele din *Ungaria* se constată, că în Ungaria (Transilvania nu e luată în consideraţie) s'au intentatŭ din partea procurorilorŭ procese criminale pentru cămătăriă în contra a 457 individi.

—x—

„Monitorulŭ Oficialŭ“ din *Bucurescĭ* publică legea prin care guvernulŭ românŭ este autorisatŭ a cheltui suma de 21,107,892 lei pentru construirea de licee, gimnasii, scóli normale, primare, secundare de fete, seminarii, orfelinatulŭ din Bucuresci, şi pentru Universităţile, institutele de cultură şi localulŭ ministrului.

—x—

Cetimŭ în „Romanulŭ:“ „*Guvernulŭ unguresců*, avêndŭ în vedere că cerealele românesci se esportă în Francia ca cereale unguresci, de când România a aplicatŭ Franciei tarifulŭ autonomŭ, a datŭ ordinŭ tuturorŭ autorităţilorŭ judeţene ca, spre a zădărnici „acéstă apucătură păgubitóre pentru comerciulŭ ungurescŭ“, cum se esprimă „Pester Lloyd sĕ libereze certificate de provenienţă numai după ce se va fi constatatŭ că cerealele sunt în adevĕrŭ de origine unguréscă. Prea sĕ deoachie Ungurii cu ameninţările!“

Dela adunarea generală

a reuniunei învĕţătorilorŭ gr. or. români din diecesa Aradului.

Cu permisiunea d-vóstră, d-le Redactorŭ, vinŭ a vĕ descrie pe scurtŭ decursulŭ adunărei generale a reuniunei învĕţătorilorŭ gr. or. români din diecesa Aradului, ce s'a ţinutŭ la 17 (29) Aprilie a. c. — In numita di la 10 óre a. m. adunându-se membrii uniunei într'unŭ numĕrŭ frumosŭ, aprópe o sută de învĕţători, în sala cea mare a noului seminarŭ gr. or. românŭ din Aradŭ — toţi cu frumósa şi nobila misiune de a conduce generaţiunea tênĕră dela întunerecŭ la lumină.

Domnulŭ Dr. Georgiu Popa, preşedintele reuniunei, luândŭ cuvêntulŭ salută adunarea generală prin o vorbire pre câtŭ de alésă, pe atâtŭ de instructivă şi bogată în frumóse învĕţături practice privitóre la marea şi nobila chemare învĕţătoréscă, lăsândŭ sĕ se înţelégă că décă corpulŭ didacticŭ întru adevĕrŭ va satisface frumósei sale misiuni, atunci cu mândriă va dovedi presentului şi viitorului că cerusa învĕţătorului este mai puternică decâtŭ baioneta soldatului, mai adăugêndŭ că pe lângă tótă desconsiderarea ce se observă în secolulŭ presinte de cătră o parte din societatea modernă faţă cu corpulŭ didacticŭ, învĕţătorulŭ carele 'şi împlinesce cu consciinţă şi demnitate nobila sa chemare de instructorŭ şi educatorŭ alŭ poporului totdéuna póte fi mândru de titlulŭ sĕu şi mângâiatŭ în sufletulŭ şi inima s'a că şi-a sacrificatŭ viéţa pentru unŭ scopŭ nobilŭ, pentru binele şi fericirea omenimei în generalŭ şi în specialŭ pentru a poporului românescŭ.

Cu acestea d-lŭ preşedinte între aplausele frenetice de „sĕ trăiască“ dechiară sesiunea a. c. deschisă.

Acum vine Inalt P. S. S Domnulŭ episcopŭ diecesan Ioan Meţianu, carele a onoratŭ cu înalta sa presenţă adunarea generală şi între aplausele neîntrerupte ale adunărei generale salută corpulŭ didacticŭ prin o vorbire prea avută de învĕţături practice şi folositóre, care numai din rostulŭ unui adevĕratŭ şi prea iubitŭ părinte se potŭ grăi; după ce-şi esprimă prea înalt'a sa satisfacţiune părintéscă, vĕdêndŭ interesarea cea viă ce o dovedesce corpulŭ didacticŭ faţă de gréua sa chemare şi faţă cu acéstă reuniune presentându-se la adunarea generală într'unŭ numĕrŭ atâtŭ de frumosŭ, recomandă corpului învĕţătorescŭ diliginţă şi perseveranţă pentru împlinirea grelei dér nobilei sale misiuni, adăugêndŭ că o sórte mai bună statulŭ învĕţătorescŭ în prima liniă dela sine are sĕ 'şi-o aştepte, şi că Inaltŭ Prea Sânţia Sa precum totdéuna aşa şi în viitorŭ va fi cu tótă atenţiunea şi tóte mijlócele posibile de care dispune prin organele sale le va folosi pentru ameliorarea sorţii statului învĕţătorescŭ, în specialŭ, şi a instrucţiunei poporului românescŭ în genere, fiindŭ convinsŭ, că numai pe calea unei bune educaţiuni şi instrucţiuni se póte aduce poporulŭ la o sórte mai bună.

Adunarea generală primindŭ cu entusiastice urări de „sĕ trăiéscă,“ aceste frumóse învĕţături şi dreptŭ încuragieri pentru viitorulŭ învĕţătorilorŭ — ocupându-şi loculŭ notarii reuniunei, d-nii: Blasiu Codrénŭ şi Nicolau Stefu — d-lŭ dr. Dumitru Horvat profesorŭ la institutulŭ pedagogicŭ cetesce disertaţiunea sa, — unŭ frumosŭ tractatŭ din manualulŭ propriu de istoria pedagogiei cu privire la educaţiunea religiósă, — ér d. Iónŭ Tuducescu înv in Lipova ceti o disertaţiune despre metodulŭ intuitivŭ în scóla poporală. Ambele aceste disertaţiuni fură ascultate şi primite cu multă plăcere din partea adunărei generale, după cari Ilustritatea Sa Domnulŭ Episcopŭ, dândŭ spresiune regretelorŭ sale că fiindŭ impedecatŭ prin

---

FOILETONŬ.

Călĕtoria lui Stanley prin Africa centrală.

(Urmare.)

După apunerea sórelui ómenii noştri, osteniţi cum erau, se puseră la odihnă. Durmiră ei, câtŭ durmiră, pe la miedulŭ nopţii însă fură deşteptaţi printr'unŭ sgomotŭ înspăimântătorŭ. Incă înainte de a se crepa de dióă trebuiră să se scóle cu toţii.

Deodată cu rĕsăritulŭ sórelui se ivi pe neaşteptate o cétă de vre-o 250 indigeni înarmaţi cu tóte cele de lipsă pentru începerea unei lupte. Stanley puse în grabă mâna pe o armă dintre cele mai bune, se apropiă de celŭ mai bĕtrânŭ dintre năvălitori şi'lŭ întrebă:

„Ce însemnéză acésta, prietine? V'a făcutŭ vre unŭ rĕu care-va dintr'ai noştri?“

„Ce gând aveţi voi, de-aţi trasŭ luntrile pe ţĕrmurele nostru?“ grăi la rêndulŭ sĕu celŭ întrebatŭ.

„Ca sĕ nu le sfărîme peste nópte valurile de ţĕrmure,“ rĕspunse Stanley. „Vêntulŭ suflă cu putere şi valurile nu vorŭ fi slabe, căci luntrile nóstre suntŭ tocmai mici. Luntrile nóstre suntŭ şi locuinţele nóstre, de óre-ce suntemŭ departe de prietinii ce ne aşteptă. De cum-va se vorŭ strica, séu de cum-va ni se vorŭ nimici luntrile, cum ne vomŭ puté reîntórce la dênşii?“

„Da sciţi voi, că ţéra acésta este a nóstră?“ fù rĕspunsulŭ bĕtrânului.

„De bună sémă scimŭ,“ începù acum Stanley de nou, „dar spune'mi făcutu-v'am noi vre-unŭ rĕu?.... Nu cum-va ţĕrmurele vostru este aşa de móle, încâtŭ l'amŭ turtitŭ cu luntrile nóstre? Furatu-v'amŭ noi bananele vóstre, séu amŭ datŭ năvală asupra caselorŭ vóstre? Supĕrat'amŭ noi pe vre unulŭ dintre ai voştri cu ceva? Nu vedeţi focurile ce ni le-amŭ făcutŭ, ca să ne scutimŭ de récéla nopţii şi sĕ ne putemŭ odihni şi noi puţinŭ?“

„Ei bine,“ grăi bĕtrânulŭ, „trebue sĕ părăsiţi îndată acestŭ locŭ. Voi n'aveţi ce căuta aici. Haide, căraţi-vĕ!“

„Asta nu e lucru aşa de greu,“ rĕspunse Stanley, „şi de ne spuneaţi de-aséră, că venirea nóstră v'a făcutŭ aşa de mare supĕrare, v'amŭ fi lăsatŭ în mila Domnului şi ne-amŭ fi aşedatŭ pe insula de colo, dimpotrivă.“

„De ce-aţi venitŭ voi aici?“ întrebă mai departe Negrulŭ.

„Amŭ venitŭ,“ dise Stanley, „ca sĕ ne odihnimŭ peste nópte şi sĕ ne cumpĕrămŭ câte ceva de mâncare. Este acesta unŭ pĕcatŭ aşa de mare? Nu faceţi şi voi călĕtorii cu luntrile vóstre? Ce aţi dice, décă aţi fi primiţi aşa, după cum ne primiţi voi pe noi? N'aţi dice, că ómenii, cari v'ar fi primitŭ astfelŭ, suntŭ nisce ómeni rĕi?.... Deu, prietine, n'aŭ fi credutŭ odată cu capulŭ, că tu care te-ai arĕtatŭ eri aşa de buni faţă cu noi, sĕ te schimbi astfelŭ peste nópte!...

(Va urma.)

Mica sburdalnică.

(Noveletă.)

(Fine.)

Aşa-i — Vedi infidelulŭ. Inainte cu 30 de minute, când am vorbitŭ cu Valeriu, îmi dicea că nu te cunósce şi acum înţelegŭ de ce când ţi-am amintitŭ numele, a roşitŭ şi a strigatŭ cu entusiasmŭ, că eşti — istorică!

— Eu, şi istorică!? rîde voiósă Lucreţia. O sĕ ajungŭ încă într'unŭ museu! — — dóră nu-sŭ aşa de învechită?

— Gluma la o parte, a disŭ, că ai unŭ nume istoricŭ, şi că elŭ e încântatŭ de acestŭ nume străbunŭ. Sĕ póte óre sĕ mi fiă rivală?

— Pentru ce sĕ rivalisaţi!?

— Pentru inima micei sburdalnice rĕspunde Costică mai liniştitŭ.

— Ah, nu — vorbesce Lucreţia, ca şi când ar rosti unŭ monologŭ pe scenă. — D-vóstră nu puteţi rivalisa pentru mine. Dênsulŭ e unŭ tênĕrŭ prea seriosŭ, îi placŭ antichităţile. Şi cine se entusiaméză pentru numele străbunŭ Lucreţia, acela nu se póte interesa de mine. — Lucreţia a fostŭ unŭ modelŭ anticŭ de femeiă virtuósă romană, care şi-a petrecutŭ timpulŭ cu torsulŭ

multele sale ocupaţiunĭ oficióse nu mai póte lua parte la desbaterile obiectelorŭ ce vorŭ venĭ înainte în adunarea generală, — implorândŭ binecuvêntarea ceriului preste lucrările reuniunei şi mai adresândŭ câteva învĕţăturĭ frumóse corpului didacticŭ îndemnându-lŭ la activitatea armonică şi câtŭ mai roditóre pe terenulŭ instrucţiunei şi educaţiunei poporului, între aplausele adunărei generale se depărtéză. (va urma.)

Profilurĭ contimporane.

(Conferinţă la Ateneu.)

(Urmare din Nr. 95.)

Acum urméză avariţia, pe care în Harpagon Molière a sciutŭ s'o represinte destulŭ de bine. Avarulŭ e crudŭ cu toţii, pentru-că e duşmanulŭ nemilosŭ alŭ sĕu şi nu numai de economie se servesce ca sĕ strîngă — care şi ea e o economiă murdară — dér recurge la orice mijlocŭ şi ajunge până la crimă. Risipitorulŭ nu e nicĭ-odată aşa de pornitŭ ca avarulŭ. D. conferenţiarŭ, amintindŭ pe faimosulŭ nostru Pygmalion, alege nu unŭ avarŭ care face rĕu, adică nu unŭ personagiu dramaticŭ, ci pe unŭ Hagi-Stefanŭ, de pildă. Acesta şĭ-a grămăditŭ vr'o câteva milióne, dér umblă cu ghetele rupte şi ca sĕ nu se vĕdă le pórtă în galoşĭ chiar vara. Elŭ nu pune nicĭ-odată masa, ci mănâncă gustândŭ prin băcănii, — de unde de sigurŭ nu ia nimicŭ. — Are chiar unŭ palatŭ, dér îlŭ închiriază şi elŭ îşĭ opresce o odaie întunecósă cam spre grajdŭ. Adună de pe uliţă cuie, potcóve, bucăţele de fierŭ şi altele şi e fericitŭ, cândŭ — după ce a făcutŭ unŭ mormanŭ — sĕ le vêndă la unŭ lăcătuşŭ pe 80 de banĭ. Cândŭ e bolnavŭ, chiamă doctorulŭ, fiindu-i frică de mórte, dér îlŭ rógă sĕ nu'i dea doctorii scumpe. Mai bine mόre decâtŭ sĕ dea ceva şi Antonŭ Panu descrie acésta fórte bine, ḑicêndŭ că unŭ avarŭ cade în apă şi cere ajutorŭ, ér' unŭ pescarŭ sĕ repede în notŭ spre dênsulŭ şi îi strigă:

Dă-mĭ mâna încóce frate,
Intinde-o câtŭ mai în grabŭ
Sĕ te scapŭ de înnecare,
Aibĭ curagiu şi nu fi slabŭ.

Atuncĭ:

Elŭ »dă-mĭ,« auḑindŭ prin unde,
Prea amarŭ s'a supĕratŭ,
„Nu'ţĭ dau nimicŭ!“ îi rĕspunde
Şi'n adêncŭ s'a cufundatŭ.

Mai étă încă vr'o câteva trăsurĭ de ale avarilorŭ: Ore-cine avea afacerĭ cu unŭ avarŭ şi trebuia sĕ mérgă cu birjea. Chemândŭ birjarulŭ, avarulŭ ḑise: întórce! — Dér sĕ fi întorsŭ pe urmă, replică însoţitorulŭ. — Aşĭ! Atuncĭ întorcea pe socotéla nóstră.

Altulŭ, milionarŭ, sĕ gândesce se facă 100,000 de francĭ darŭ unei societăţĭ de bine-facere. Mulţumirĭ peste mulţumirĭ îi vinŭ, dér cândŭ sĕ priméscă donaţiunea, le dete nisce poliţe ale unui falitŭ...

Altulŭ pierde o judecată şi vrea sĕ se spênḑure, dér servitorulŭ dă peste dênsulŭ şi tăindŭ frînghia, îlŭ scapă. La lună, cândŭ sĕ'şĭ ia léfa, lipsea doi lei, era preţulŭ frînghiei pe care, ḑicea stăpânulŭ, ar fi trebuitŭ s'o deslege, nu s'o taie.

Apoi ér' ca o puternică patimă domină vanitatea, care la noi e fórte multŭ păgubitóre şi bolnavului şi societăţii. Vanitosulŭ nu se dă în laturĭ dela nimicŭ, în tóte se crede priceputŭ şi décă mulţĭ ar fi folositorĭ ţĕrii în sfera lorŭ de activitate, apoi, credêndu-se bunĭ de orĭ-ce, se amestecă, cum ḑice Românulŭ: unde nu le fierbe óla, şi strică totŭ. Boerulŭ ar vrea sĕ fiă ţĕranŭ (?), ţĕranulŭ ar vrea sĕ fiă legislatorŭ, potcovarulŭ póte ar vrea sĕ fiă inginerŭ, etc. Zădărnicia ne împedică a ne folosi de pildele firii şi noi prin ea turburămŭ totulŭ fără se facemŭ nimicŭ. Şi, venindŭ esemplulŭ de susŭ, toţĭ facŭ aşa: poetastrulŭ care, după lungĭ chinurĭ a făuritŭ strofe şi versurĭ, orĭ a ticluitŭ vorbe »ce din códă au se sune“ sĕ crede poetŭ, ba unii chiar capĭ de şcólă; actoraşulŭ de provincie sĕ crede că e unŭ alŭ doilea Manolescu, pentru-că... umblă şi elŭ rasŭ; vagmistrulŭ dela casarmă sĕ crede unŭ altŭ Michaiu-Bravulŭ; advocatulŭ flecarŭ, nemulţumitŭ de a gologăni pe ţĕranĭ la biserică, vrea sĕ fiă şi elŭ unŭ Bosianŭ orĭ Costaforŭ; literatulŭ care d'abia se ţine pe picióre crede că elŭ e criticulŭ celŭ mai mare; negustorulŭ, care după câteva falimente a pututŭ sĕ'şĭ facă şi elŭ ceva, aspiră la portofoliulŭ ministerului de comerciu.

Ca sĕ concretiseze lucrulŭ, ne presintă unŭ profilŭ sarbĕdŭ şi rece, după cum îlŭ numesce d-sa. X.. care avea óre-care pricepere în socotelĭ avŭ odată ideia de a chivernisi elŭ pe tóte. Şi lumina nepărându-i-se bine alcătuită ca sĕ placă stăpânilorŭ sĕi, căḑŭ prada acestui Fĕl-fĕl-son, care vrŭ s'o schimbe din crescetŭ până în talpă.

Unŭ omŭ cu pĕtrundere, cu stăruinţă, are sĕ lupte de multe-orĭ cu câte unŭ prostŭ, care ajunge multŭ mai lesne, căcĭ, astfelŭ fiindŭ, nu póte fi periculosŭ şi toţĭ îlŭ primescŭ cu braţele deschise. (va urma.)

Industria de casă.

Sântejude, 1 Maiu n. 1886.

Tótă naţiunea caută a se desvolta şi a se perfecţiona pe tóte terenele. Acésta se vede şi la multŭ certata nóstră naţiune, deşi încă nu în tótă direcţiunea; cu deosebire în industria de casă şi arta frumósă — aurăritulŭ — a rĕmasŭ cu totulŭ îndĕrĕtŭ.

Decĭ ca cunoscinţa aurăritului de totŭ soiulŭ de icóne şi oglinḑĭ, înfrumseţate cu deosebite florĭ şi cirade, precum şi coloritulŭ după gustulŭ celŭ mai esteticŭ sĕ se lăţéscă şi la conaţionalii mei, şi ca sĕ nu fimŭ avisaţĭ ale câştiga acestea dela străinĭ cu aşa esagerate preţurĭ — neavêndŭ pricepĕtorĭ românĭ de acéstă artă abia 2 insĭ în tótă Transilvania şi Ungaria — în conţelegere cu învĕţătorulŭ de industria domestică *Petru Grama*, subscrisulŭ m'am decisŭ a deschide cu 1-a Augustŭ a. c. st. n. unŭ cursŭ de 2 sĕptĕmânĭ în comuna Sântejude pentru toţĭ învĕţătorii poporalĭ, în care intervalŭ, D-lŭ Grama va propune industria domestică, despre care a publicatŭ în preţuita »Gazetă“ n-rulŭ 12 din acestŭ anŭ, éră eu aurăritulŭ şi coloritulŭ, instruindŭ în acele ramure pe toţĭ doritorii de a-şĭ însuşi acea sciinţă cu următórele condiţiunĭ:

1. Totŭ insulŭ va avea a se dechiara pentru ascultarea cursului la subscrisulŭ până în 1. Iuniu a. c. în Cluşiu.

2. Pentru câştigarea materiei necesare şi a aparatelorŭ — rechisitelorŭ de lipsă la aurăritŭ şi coloritŭ — asemenea până în 1 Iuniu a. c. a-mĭ trămite 5 fl. v. a. totŭ în Cluşiu, — căcĭ din 1 Iuniu până în 1 Augustŭ voiu fi în Sântejude.

Promitŭ a instrui gratis, |a face cu putinţă, ca ascultătorii sĕ cunóscă pe deplinŭ acéstă meserie, care e unŭ bagatelŭ misterŭ, ce străinilorŭ artistĭ le aduce bune veniturĭ.

Aureliu Simonŭ.
universitarŭ în Cluşiu.

Telegramă part. a „Gaz. Trans.“

CLUŞIU, 11 Maiu. — Redactorulŭ responsabilŭ alŭ „Tribunei,“ Corneliu Popŭ Păcuraru a fostŭ declaratŭ vinovatŭ, cu 9 contra 3 voturĭ, conformŭ paragrafului 173 din codulŭ criminalŭ. Procurorulŭ a cerutŭ $2^1/_2$ anĭ închisóre. Mâne se pronunţă sentinţa. Directorulŭ „Tribunei“ Iónŭ Slavicĭ a fostŭ achitatŭ.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

CLUŞIU, 12 Maiu. — In procesulŭ de pressă alŭ „Tribunei“, acusatulŭ Păcuraru a fostŭ declaratŭ, cu 9 contra 3 voturĭ, vinovatŭ pentru aţîţare. Slavicĭ, cu 7 contra 5 voturĭ, a fostŭ achitatŭ de acusarea pentru negligenţă de supraveghiare în oficiulŭ sĕu. Procurorulŭ statului propune pentru Păcuraru 2 şi jumĕtate anĭ închisóre. Tribunalulŭ a hotărîtŭ sĕ se publice mâne cvantumulŭ pedepsei, deórece în contra acusatului Păcuraru mai e pendinte încă unŭ alŭ doilea procesŭ de pressă, care sĕ tractéză mâne.

BUCURESCĬ, 12 Maiu. — Scirea fóiei „Fremdenblatt:“ Representanţii austro-ungarĭ au primitŭ erĭ instrucţiunĭ, care nu lasă nimica de doritŭ în claritate şi concisiune. Se va puté decide, décă se încheiă séu nu convenţiunea politică-comercială cu România.

DIVERSE.

Nihiliştii. — Din Petersburg se scrie, că mişcarea nihilistă nelinistesce pe toţĭ funcţionarii însărcinaţĭ cu paza Ţarului. Descoperirile din Nevo-Cerkask, capitala Cazacilorŭ dela Don, au fostŭ urmate de o mulţime de arestărĭ; se vorbesce de 250—300 persóne. Se găsise adică în curtea unui Cazacŭ de acolo mai multe felurĭ de materii esplosive. Fratele acestui Cazacŭ, unŭ studentŭ dela universitatea din Petersburg, a fostŭ arestatŭ, însĕ după ce i s'a doveditŭ nevinovăţia, a fostŭ liberatŭ. Elŭ afirmă că fratele sĕu, pe care-lŭ cunósce fórte bine nu e capabilŭ de o astfelŭ de faptă ca cea de care e acusatŭ. De altfelŭ, în ţéra Cazacilorŭ dela Don domnesce mare nemulţumire din causa noilorŭ autorităţĭ comunale ce se introducŭ acum şi carĭ nu se împacă nicĭ decum cu obiceiurile şi modulŭ de viéţă alŭ Cazacilorŭ.

Nebuniile modei. — Sĕ scrie din Viena: In ḑilele trecute veniră la unŭ medicŭ fórte ocupatŭ d'aicĭ două femei pentru alŭ consulta. Una se plângea de durerĭ grozave la braţŭ, cealaltă de unŭ reumatismŭ la piciorŭ. Pentru ca sĕ pótă cerceta mediculŭ braţulŭ, trebuia femeia cea dintêiu sĕ'şĭ desbrace mâneca hainei. Cu mare greutate şi cu ajutorulŭ medicului numai fŭ posibilŭ scóterea braţului din mânecă, fiindŭ că era umflatŭ. Moda nebună de astăḑĭ prescrie mânecĭ fórte ânguste şi femeia sufere de o inflamaţiune. Pericululŭ încă nu e înlăturatŭ. Acestŭ medicŭ constată, că a fostŭ chiematŭ ḑilele trecute la o femeiă, alŭ cărei braţŭ în urma acestei mode nebune era umflatŭ şi avea pete albastre. Pericolulŭ pentru ambele femei e mare. Câtŭ pentru cealaltă femeiă, care sufere la piciorŭ, mediculŭ observă imediatŭ, că causa reumatismului era încălţămintea prea mică cu tocurĭ înalte. Degetele erau de totŭ strâmbate; din causa strînsorei încălţămintei, piciorulŭ se umflase şi pricinuia femeiei marĭ durerĭ. Se înţelege de sine, că mediculŭ nu putŭ sĕ dea femeiei altŭ sfatŭ, decâtŭ sĕ pórte încălţăminte corĕspunḑĕtóre mărimei piciorului.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu

---

pe când bărbatulŭ ei era în bătăliă.... A fostŭ o inimă eroică, care a preferitŭ a'şĭ înfige pumnalulŭ în pieptŭ, decâtŭ a fi vorbită de rĕu. Noi, strănepótele Lucreţiei, nicĭ că scimŭ tórce, — numai a broda scimŭ. Şi în locŭ de eroismŭ, ne deprindemŭ a umbla cu turnurĭ.....

— Lasă, — întrerupe Costică — nu-mĭ recita o pagină întrégă din istoria vechiă, mai bine sĕ vorbimŭ de obiectulŭ nostru.

— De care?

— De trebile inimei, căcĭ dóră ai inimă şi în ea o simţire şi pentru mine. —

— In acésta privinţă n'am consultatŭ doftorulŭ — îi respunde voiósă, privindu-lŭ cu marii ei ochĭ. Eu aşa credŭ, că nicĭ nu am inimă

— Lucreţio, ai milă pentru Dumneḑeu, spune-mĭ mĕ iubescĭ, potŭ spera?

— Eu iubescŭ, d-le Costică, tótă lumea şi décă d-ta vieţuescĭ în lumea acéstă reală, şi nu într'o lume de ilusiunĭ înşelătóre, atuncĭ iubirea mea sĕ revérsă niţelŭ şi asupra d-tale; precum se revérsă lumina sórelui peste tóte obiectele de pe pĕmêntŭ.

— Te admirŭ, dér te conjurŭ, spune-mĭ potŭ spera?

— „Fără speranţă nu e viéţă“ — aşa am cititŭ într'unŭ romanŭ, îi rĕspunde Lucreţia, iuţindu-şĭ paşii spre unŭ grupŭ de dame şi domnişóre.

Costică o urmărea tăcutŭ. Apoi se pierdură amêndoi în mulţime. După ce s'a sfîrşitŭ musica şi lumea s'a împrăştiatŭ, Costică s'a dusŭ acasă liniştitŭ, cu inima uşurată, ca şi omulŭ care isprăvesce bine unŭ lucru încurcatŭ. — A prânḑitŭ bine, ca nicĭodată. Elŭ era tare în judecata lui, că tênĕra copilă îlŭ iubesce. Apoi nu înzadarŭ a studiat'o tótă érna. — De i se ivea vr'o îndoială, se liniştea cu cuvintele auḑite dela ea: „fără speranţă, nu-i viéţă.“ — Elŭ spera. Şi speranţa e jumĕtate fericire... !

*

In restauraţia »la Impĕratulŭ romanŭ“ la o masă rotundă şedeau mai mulţĭ óspeţĭ, cea mai mare parte tinerĭ. Numai două locurĭ mai erau încă neocupate şi şi aceste erau reservate: Unulŭ pentru Costică şi celălaltŭ pentru Valeriu. Pe astă séră, şĭ-au datŭ aicĭ întêlnire. Mesenii aşteptau cu nerăbdare sosirea lui Costică, căcĭ elŭ istorisise la mai mulţĭ, că aḑĭ are sĕ repórte victoriă asupra inimei unei fete frumóse. —

Timpulŭ înainta, pocalele se goleau, şi cei aşteptaţĭ încă totŭ nu mai sosiau. Deodată intră tînĕrulŭ comerciantŭ Iliescu şi s'apropiă de masa aceea ḑicêndŭ:

— O noutate fraţilorŭ, o noutate...

— Ce? îlŭ întrerupŭ toţĭ deodată.

— Ascultaţĭ sĕ vĕ spunŭ, ḑice elŭ, aşeḑêndu-se pe unulŭ din locurile reservate. — Inainte de acésta cu unŭ césŭ mĕ preumblamŭ prin „tĕrgulŭ grâului,“ — mai potrivitŭ ar fi sĕ i se ḑică „strada inimei« — şi, spre marea mea uimire, ce vĕdŭ: Lucreţia la braţŭ cu......

— Cu Costică? — îlŭ întrerupŭ tinerii ascultătorĭ, şi umplându-şĭ păharele şi ciocnindu-le strigă:

— Sĕ trăiéscă prietinulŭ nostru Costică, sĕ trăiéscă! — — Iliescu se uită uimitŭ la ei ḑicêndŭ:

— Nu cu Costică.

— Cu cine dér? întrébă mesenii curioşĭ.

— Cu Valeriu.

— Ah, nu se póte, — ḑice unulŭ dintre tinerĭ, — căcĭ tótă érna Costică i-a făcutŭ curte.

— Apoi prietine, îi rĕspunde altulŭ, nu scii tu că fetele nicĭodată nu se mărită după acela, care le curtéză în continuu, ci după acela, care se scie face interesantŭ?

— După obiceiulŭ nostru, replică alŭ treilea, când unŭ tênĕrŭ merge la braţŭ c'o fată prin oraşŭ însémnă.....

— Că Valeriu, marele nostru jurisconsultŭ, e mire şi Lucreţia, încântătórea fată a marelui nostru comerciantŭ şi antepreneorŭ e mirésă, întăresce Iliescu. Décă nu credeţĭ, întrebaţĭ pe dómna Polixena:

— E imposibilŭ....! ḑice unŭ altŭ tînĕrŭ.

— C'unŭ ângerŭ sburdalnicŭ precum a poreclit'o Valeriu nu e imposibilŭ mai alesŭ într'o ḑi capricióså de Aprilie, — aprobéză unŭ alŭ patrulea tênĕrŭ »Sĕ trăiéscă, capriciósa Lucreţiă,“ continuă acesta rădicându-şĭ susŭ paharulŭ. Tótă societatea strigă într'unŭ glasŭ: Sĕ trăiéscă!

Mesenii şĭ-au petrecutŭ până târḑiu. Cei doi bunĭ amicĭ, camaraḑii de şcólă, nu au venitŭ la întêlnire. — Ḑiua de aḑĭ i-a învrăjbitŭ pentru totdéuna. Şi vrajba pricinuită prin o frumósă şi inteligentă fată, de ar fi chiar ângerŭ — e neîmpăcabilă.

— Décă nu credeţĭ întrebaţĭ pe cocona Polixena.

Omicron.

Cursulŭ la bursa de Viena

11 din Maiŭ st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	103 85
Rentă de hârtiă 5%	95.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	152.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	117.25
Bonurĭ rurale ungare	105.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone	105.20
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	99.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118 75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	125.—
Renta de hârtiă austriacă	85.30
Renta de arg. austr.	85.75
Renta de aurŭ austr.	114 85
Losurile din 1860	138 25
Acţiunile băncei austro-ungare	878 —
Act. băncei de creditŭ ung.	290.25
Act. băncei de creditŭ austr.	285.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	10.02
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.90
Londra 10 Livres sterlinge	126.50

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 26 Aprilie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91—	92—
Renta rom. amort. (5%)	94—	94½
» convert. (6%)	89½	90—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	33—	33½
Credit fonc. rural (7%)	102½	103½
» „ „ (5%)	87½	88—
» » urban (7%)	99—	100—
» » » (6%)	91—	92—
» » » (5%)	81—	82—
Banca naţională a României 500 Lei	——	——
Ac. de asig. Dacia-Rom.	——	——
« » » Naţională	——	——
Aurŭ contra bilete de bancă	14 —	15—
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.00—	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 12 Maiŭ st. n. 1886.

		Cump.		Vênd.
Bancnote românescĭ	Cump.	8.67	Vênd.	8.69
Argint românesc	»	8.60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	10.—	»	10.02
Lire turcescĭ	»	11.24	»	11.28
Imperialĭ	»	10.24	»	10.28
Galbenĭ	»	5.88	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	123.—	»	123.½
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Conspectulŭ operaţiunilorŭ

institutului de creditŭ şi de economii „ALBINA«

în luna Aprilie 1886.

Intrate:

Numerariu din 31 Martie 1886	fl.	46,922.08
Depunerĭ	»	128,970.95
Cambii rĕscumpĕrate	»	286,780.17
Imprumuturĭ hipotecarĭ şi alte împrumuturĭ	»	16,628.63
Interese şi provisiunĭ	»	21,5 9.77
La fondulŭ de pensiune	»	575.51
Moneta vêndută	»	7,98[illegible].83
Efecte	»	47,743.95
Conturĭ curente	»	60,[illegible]26.41
Diverse	»	1,131.26
	Suma fl.	663,524.56

Eşite:

Depunerĭ	fl.	98,246.95
Cambii escomptate	»	322,242.93
Imprumuturĭ hipotecarĭ şi alte împrumuturĭ	»	86,166.—
Interese pentru depunerĭ	»	661.94
Contribuţiune şi competinţe	»	279.25
Salarie şi spese	«	3,768.84
Moneta cumpĕrată	»	10,646.66
Conturĭ curente	«	49,605 36
Diverse	»	2 051.94
Tantieme, Scris. fonc. sort. şi inter. de sc. fonc.		69,632.74
Saldulŭ Numĕrarului cu 30 Aprilie 1886.	„	20,221.95
	Suma fl.	663,524.56

Sibiiu, în 30 Aprilie 1886.

P. Cosma m. p.
Director esecutiv.

Iosifŭ Lissai, m. p.
Comptabilŭ.

Anunţămŭ acelorŭ onoraţi cetitori, cari vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aici încolo, că avemŭ încă în reservă numeri de la începutulŭ anului 1886 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea completă.

ADMINISTRAŢIUNEA „GAZ. TRANS."

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	—	7.45	—
Predealŭ	—	—	12.50	—
	—	—	1.09	—
Timişŭ	—	—	1.40	—
Braşovŭ	—	—	2.27	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Haşfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighişóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediaşŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blaşiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11,47	—
Teiuşŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1.04	—
Vinţulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2.07	—
Ghirisŭ	4.09	—	3 08	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Cluşiu	5.56	—	5 35	—
	6.16	—	—	8.00
Nedeşdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirişŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7 34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mező-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velinţe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare	10.41	—	—	4.06
	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1 45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena	—	—	10.50	—
	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	--
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	--
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—
Mező-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriş	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeşdu	—	—	4.36	6.24	—
Cluşiu	10.01	—	5.05	6.43	--
	10 26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriş	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea	1.36	—	—	9.31	—
	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vinţulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiuşŭ	3.01	—	—	10.44	--
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	--
Blaşŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copşa mic.	5.05	—	—	12.36	--
Mediaşŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigişóra	—	—	—	2.34	7.20
Haşfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Braşovŭ	—	—	—	7.14	1.09
	—	—	—	—	1.50
Timişŭ	—	—	—	—	2.48
Predealŭ	—	—	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	—	—	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vinţulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Şibotŭ	12.52	—	5.19
Orăştia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborşin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulişŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovaţŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	—	4.53
	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok	11.02	—	11.40
	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovaţŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulişŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborşin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăştiă	10.10	—	12.24
Şibotŭ	10.34	—	12.53
Vinţulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiuşŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	—	8.18
Aradulŭ nou	6.23	—	8.32
Németh-Ságh	6.48	—	8.51
Vinga	7.19	—	9.07
Orczifalva	7.38	—	9.20
Merczifalva	7.56	—	9.32
Timişóra	8.42	—	10.09

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Haţegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Baniţa	—	3.35	6.07
Petroşenĭ	—	4.04	6.39

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.02	—	5.00
Merczifalva	6.40	—	5.50
Orczifalva	6.52	—	6.07
Vinga	—	—	6.32
Németh-Ságh	—	—	6.53
Aradulŭ nou	—	—	7.24
Aradŭ	—	—	7.40

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroşenĭ	6.49	9.33	—
Baniţa	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Haţegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10.53	1,35	—

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.